

Ingela Lindqvist, 08-677 25 01
ingela.lindqvist@energiforetagen.se

Remissvar angående ett nytt regelverk för bygglov, SOU 2021:47

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla

Sammanfattning

- Energiföretagen anser att bygglovsplikten för transformatorstationer i första hand bör avskaffas och att den inte bör införas ett krav på rivningslov för att få riva transformatorstationer. Bygglovsplikten för transformatorstationer är otydlig och förlänger de redan långa ledtiderna för byggnation av elnät.
- För det fall ett avskaffande inte är aktuellt anser Energiföretagen att begreppet transformatorstation behöver definieras i plan- och bygglovsförordningen. En lämplig definition är att stationer mindre än 40 kvm undantas bygglovsplikt.
- Energiföretagen tillstyrker förslaget om enhetligt bygglovskrav för master över en viss höjd, oaktat teknisk bestyckning.
- Energiföretagen avstyrker förslaget om krav på medgivande från Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vid lovgivning.

Energiföretagens ställningstagande Behov av definition av begreppet transformatorstation 7.7.8

Det svenska elnätet är inne i inför en historisk utbyggnadsfas. Elektrifieringen medför att mycket nytt elnät behöver byggas, samtidigt som det finns stora reinvesteringsbehov eftersom delar av nätet börjar nå slutet av sin tekniska livslängd och behöver ersättas. Bara den stora volym av ärenden det handlar om är ett tungt skäl till att tillståndsprocesserna görs så effektiva som möjligt. Ännu en anledning är att det är bråttom. En förutsättning för att energibranschen ska kunna vara den motor i omställningen som övriga samhället förutsätter är att tillståndsprocesserna är så effektiva som möjligt.

Bygglovsplikt för den inte närmare definierade kategorin ”transformatorstation” skapar en otydlighet som förlänger ledtiderna för byggnation av elnät. Bygglovsplikt fyller en i många fall viktig funktion men i dessa fall bidrar

otydligheten till en ökad arbetsbelastning inte bara hos kommunerna utan också på elnätsbolagen. För energibranschen är det avgörande att de begränsade resurser som finns både inom det offentliga och de bolag som projekterar används till rätt saker.

Vid större anläggningar är det helt rimligt att kommuners rätt till inflytande över mark och vattenanvändning kommer till uttryck genom bygglovsprövning. Dessa anläggningar är dock ofta bygglovspliktiga även på andra grunder, t.ex. byggnader m.m. Större anläggningar medför ofta även ökad miljöpåverkan och prövas därmed även ur det perspektivet.

En av de främsta konsekvenserna av bygglovskravet för transformatorstationer är att det infördes bygglov även för mindre nätstationer. Energiföretagen bedömer att plan- och bygglagens allmänna krav om att byggnader ska vara förenliga med detaljplan är fullt tillräckligt för att i dessa fall tillgodose samhällets behov av inflytande över markanvändning. Elnätsbolagens anläggningar uppförs dessutom i merparten av fallen på annans mark. Detta förutsätter en god dialog med berörda enskilda, inte minst kommunen i egenskap av markägare.

Utredningens förslag att det, till skillnad från idag, ska krävas rivningslov för transformatorstationer kommer att öka administrationen och ledtiderna. En mindre nätstation kan behöva bytas ut med förhållandevis kort varsel om elanvändningen i ett område ändras, t.ex. ökat antal elbilar som laddas. Att då behöva söka rivningslov för den första stationen för att ersätta den med en till det yttre i stort sett likadan station är inte rationellt. Ännu en komplicerande faktor är att det p.g.a. driftsskäl många gånger behövs uppställning av en separat tillfällig nätstation under utbytestiden. Många kommuner har långa handläggningstider för bygglovsansökningar vilket blir problematiskt i dessa fall.

Den nuvarande otydliga definitionen har även resulterat i en rättstillämpning som skiljer sig mycket åt från kommun till kommun. Detta är i sig problematiskt utifrån ett likabehandlingsperspektiv.

För energibranschen är det avgörande att de begränsade resurser som finns både inom det offentliga och de bolag som projekterar och bygger infrastrukturen som möjliggör elektrifieringen, används till rätt saker. I första hand bör bygglovsplikten för transformatorstationer avskaffas. Energiföretagen uppfattar att det finns en stark vilja både från samhället i stort och politiskt håll att underlätta byggnation av elnät. Att i det läget utöka de administrativa kraven och i praktiken ledtiderna ser vi som helt fel väg att gå.

Master (avsnitt 7.7.8)

Energiföretagen tillstyrker förslaget att införa en bygglovsplikt för samtliga master över en viss höjd, oavsett teknisk bestyckning. I dagsläget kan det uppstå diskussioner kring belysning osv, Energiföretagen välkomnar därför att frågan får en tydligare reglering.

Krav på medgivande från Försvarsmakten eller Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (avsnitt 7.18.18)

Energiföretagen avstyrker förslaget. Redan idag har Försvarsmakten ett mycket starkt inflytande över markanvändningen inom de områden som är utpekade som riksintresse för försvaret. Energiföretagen ser en ökad risk att verksamheter som är prövade enligt 9 kap. miljöbalken inte kan realiseras eftersom infrastruktur som verksamheten är beroende av nekas bygglov. Det är även ett förslag som ytterligare kommer att förlänga redan långa ledtider.

Energiföretagen anser inte att utredningen i tillräcklig utsträckning analyserat konsekvenserna av detta förslag.

Åsa Pettersson
vd, Energiföretagen Sverige